І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 78. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 23-го КВІТНЯ 1959. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 23, 1959. No. 78. РІК LXVI.

СЕНАТ ЗАТВЕРДИВ ОДНОГОЛОСНО ГЕРТЕРА НА СТАНОВИЩІ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ

Вашингтон. — Приспішуючи процедуру затвердження призначеного през. Айзенгавером нового державного секретаря Крістіяна А. Гертера. час якої триває звичайно щонайменше сім днів, Сенат ЗДА затвердив це призначення всіма голосами 93 присутніх сенаторів і за згодою 5 неприявних на своїй сесії, відбутій у вівторок дня 21 квітня ц. р. Затвердження Гертера стало надзвичайною маніфестацією єдности і солідарности обидвох провідних американських партій — і республіканської і демократичної — репрезентанти яких у Сенаті заявили своїм голосуванням 93:0 свою повну підтримку і для закордонної політики уряду і до її нового керівника. В політичних колах вважають, що приспішне темпо в затвердженні Гертера було викликане бажанням Сенату підсилиту престиж нового державного секретаря закордоном, послаблений в деякій мірі зволіканням през. Айзенгавера із проголошенням призначення Гертера новим державним секретарем. Тому теж сенатор Дж. В. Фулбрайт, демократ із Аркенсо, вимагав виняткової швидкости в затвердженні Гертера і сенатор Линдон Б. Джансон, провідник демократів у Сенаті, підкреслював конечність цього приспішення тим, щоб показати світові, що Гертер користується повним довір'ям Конгресу і підтримкою всього народу. Заприсяження Гертера визначено на середу 22 квітня (година 12:15) в присутності през. Айзенгавера. Процедура із затвердженням Гертера в Сенаті тривала 4 години і була започаткована переслуханням Гертера в сенатській комісії для закордонних справ. Під час своїх зізнань в цій комісії новий державний секретар ствердив, що евентуальна совєтська атака на американські літаки в повітряному коридорі до Берліну не може бути приводом до далекосяжної нуклеарної відплатної акції супроти Совєтського Союзу. Першою стадією американської реакції в такому випадку були б тільки охоронні заходи з допомогою обмежених збройних сил. У відповідь на питання сенаторів Гертер заявив теж, що він не думає, щоб Президент ЗДА давав наказ започатковувати війну без слушних причин, значить, без загрози негайного знищення для ЗДА.

Ґенерал ЛеМей за єдиний рід збройних сил ЗДА

Вашингтон. — Віце - шеф штабу летунства ген. Куртіс Ле Мей заявив в інтерву з представником пресового концерну Скріпса - Гаварда Джімом Дж. Лукасом, що повинні бути об'єднані всі три роди збройних сил в одну одиницю, яка називалася б „Збройними силами ЗДА". Ґенерал ЛеМей висловив деякий сумнів в успіх теперішнього пляну припинити совєтську аґресію, бо ми мусимо бути приготовані на те, щоб відбити аґресію всієї збройної сили СССР, а не тільки летунства. Щоб не сталося, мусимо послуговуватися не тільки літаками в майбутній війні, але також і наземними військами та фльотою. Правда, найвищий командант американських збройних сил уніфікує всі три теперішні роди зброї, але краще було б, коли б була одна команда і на нижчих ступнях, а не тільки на вершині, це значить у кватирі Президента ЗДА.

Ню Йорк оваційно вітає Фіделя Кастра

Ню Йорк — 21-го квітня кубинський прем'єр Фідель Кастро прибув на кількаденний побут до Ню Йорку, де його на залізничній стації вітало понад 20,000 осіб, головним чином кубинців, які живуть у ЗДА. Після його приїзду поліція, яка сильно охороняє Кастра, заарештувала була команданта прибічної охорони кубинського прем'єра за те, що мав при собі зброю. Після двох годин його звільнено. Кастро кілька разів промовляв і заявив, що Куба під його кермою буде дійсним раєм на землі. Він обіцяв аґрарну реформу, і сказав, що вже найближчого місяця повідомить, коли на Кубі зможуть відбутися вибори. Давніше він сказав, що вибори зможуть відбутися аж за 4 роки, бо нарід не приготований до демократії.

ЗДА не дозволяють на концерти хору червоної армії

Вашингтон. — Представник державного департаменту заявив, що ЗДА не бажають собі, щоб Хор Червоної Армії концертував у цій країні, як це пропонує заступник міністра культури Ніколай Н. Данілов, який в цій цілі приїхав до Вашингтону. Згідно з совєтською пропозицією до ЗДА мав приїхати хор і танцювальна група червоної армії як черговий пункт культурної обміни обох країн. Представник уряду ЗДА заявив, що поява співаків і танцюристів на сцені в одностроях червоної армії могла б викликати невдоволення серед глядачів і слухачів. Данілов вияснював, що члени хору поза сценою ходитимуть в цивільній одежі, і що американці зможуть прибувати у військових одностроях до СССР, та одночасно запропонував вислати оркестру американської морської піхоти до Москви, кажучи, що її члени зможуть ходити в одностроях і на вулицях міста. Але державний департамент вирішив, що не можна дозволити на виступи хору червоної армії, яка ще недавно нищила повстанців на Мадярщині, і проти якої є публічна опінія поважної частини американського громадянства.

В АМЕРИЦІ

● **17-го квітня** 500-річний дуб в Садбирі, Массачусетс, який стояв біля готелю, побудованого 273 роки тому, впав на землю. Тим самим скінчила своє існування жива пам'ятка, про яку згадував у своєму творі славний американський поет Лонґфелло. Власник готелю заявив, що на тому місці посадять молодого дубчака.

● **Американський амбасадор** в Об'єднаних Націях Генрі Кебот Ладж промовлятиме 3-го червня на закінченні шкільного року у військовій академії в Вест Пойнт, в клясі, яка нараховує 501 кадета. Традиційна парада з цієї нагоди відбудеться 2-го червня.

● **О 1-ій годині по півночі** з суботи на неділю 26-го квітня почнеться так званий літній час, і вказівку годинника треба пересунути на одну годину вперед. Літній час зобов'язує в стейтах Нової Англії, Ню Йорку, Ню Джерзі, в Дистрикті Колумбія та в деяких стейтах Середнього Заходу

● **Сандра Ґері**, 11-річна дівчинка в Ню Йорку, що мешкає з батьками при 5-ій евню, тішиться, що й цього року голубка знесла яйце на підвіконні її мешкання Минулого року мати цієї голубки вивела на підвіконні двох голубяток. Сандра Ґері кормитиме пташинок рижем і сіканим яйцем

НОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР У СЕНАТІ



Крістіян А. Гертер (ліворуч), призначений на становище державного секретаря, конферує перед засіданням сенатської комісії для закордонних справ із сен. Дж. В. Фулбрайтом.

Листи в справі пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні допомагають конґресовій підкомісії

Вашингтон. — Листи, що їх надсилають наші громадяни та організації з проханням приспішити розгляд резолюції в справі дозволу на побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі у Вашингтоні, допомагають конґресовій підкомісії бібліотеки і пам'ятників у розгляді цієї справи — ствердив голова цієї підкомісії, конґресмен Омар Бирлсон, в листі до гол. предсідника УНС п. Д. Галичина, відповідаючи на його листа в цій справі. Конґресмен Бирлсон в листі з 15 квітня пише: „Конґресмен Пол Джовис скерував до палатної адміністраційної комісії Вашого листа з 7-го квітня, в якому закликається до корисного полагодження палатної резолюції ч. 31, що уповноважувала б побудувати пам'ятник Тарасові Шевченкові на публічній площі в Дистрикті Колумбії. Цю резолюцію передано нашій підкомісії бібліотеки і пам'ятників. Ваші завваги і рекомендації будуть великою допомогою комісії в розгляді цього біжучого законопроєкту".

Управа СУЖА відбула чергові наради

Ню Йорк. — Управа відновленої перед пів роком Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА) відбула тут минулого вівтірка, 21-го квітня, в приміщеннях Народного Дому свої чергові наради, на яких перевірила свою дотеперішню працю та розглянула цілий ряд актуальних проблем, головно організаційних і дальшої активности. У першу чергу вирішено перевести відповідне оформлення членства Спілки, причому усім працівникам преси, адреси яких відомі, будуть розіслані відповідні членські аплікації, а тих, що їх адрес Спілка не має, прохатиметься в публічних оголошеннях, щоб самі зголошувались на адресу Спілки. Рівночасно з цим дальшим організаційним оформлюванням Спілка заплянувала ряд публічних виступів. Окремо розглянено аж занадто часто порушувані тепер авторські права, як і приділено відповідну увагу завданням і відповідальності працівників преси в теперішньому часі. Нарадами проводив голова Спілки ред. Роман Купчинський і в них, крім нього, взяли ще участь редактори: Л. Лепкий, І. Кедрин, А. Драган і Р. Ільницький.

У Филаделфії відкрито виставку молодих мистців

Филаделфія. (от) — У високих мистецьких школах Филаделфії, як наприклад у Пенсилвенійській Академії Мистецтва, чи в Мур-Інституті, студіює деяка кількість української молоді. Ці молоді наші мистці виказали вже не лише багато таланту і запалу до мистецької діяльности, але мають поважні успіхи. Деякі з них перед студіями в американських високих мистецьких школах закінчили навчання в Українській Мистецькій Студії під керівництвом проф. Петра Мегика. Саме завдяки тій українській мистецькій школі, в якій навчали і навчають наші передові мистці, як проф. Мегик, проф. Андрусів, скульптор Мухін і інші. наша молодь здобула добрі основи для мистецької діяльности і повну посвяти любов до мистецтва. Із своїми успіхами в мистецькій діяльності забажали українські студенти мистецьких шкіл у Филаделфії поділитися із громадою і тому влаштували виставку своїх праць в залі Пластового Дому у Филаделфії. Виставка була відкрита в суботу, 18-го квітня. Відкрив виставку керівник Української Мистецької Студії проф. Мегик, бо саме ця українська школа — була основою нового мистецького доросту. У виставці бере участь дев'ять студентів мистецьких шкіл у Филаделфії, а саме: Анатоль Білокур, Олександер Громич, Христя Зелінська, Ніна Климовська, Юрій Левицький, Роксоляна Лучаковська, Марія Мухін, Олег Черняхівський і Мотря Яцкевич. На виставці понад вісімдесять експонатів: різьба у мармурі, ґіпсі і воску, як і модерна стилізована скульптура, олійні картини, пастелі, акварелі, рисунки олівцем, крейдою і вуглем, дереворити, літографія. Тематично — це портрети, акти, краєвиди, ілюстрації, прикладне мистецтво: афіші, написи, реклями. Виставка багата, гарно влаштована, виставлені праці вказують, що це справжні мистці, які дістали добрі мистецькі основи і вже виявляють оригінальний підхід і власну інтерпретацію. На виставці завважується велику увагу для абстрактного мистецтва, на жаль ні в тематиці, ні у формах нема майже ніякого нав'язання до українського традиційного мистецтва. Але талант і любов мистецтва, що пробиваються від праць усіх молодих мистців кажуть вірити, що вони стануть новою ланкою в розвою українського мистецтва.

БОЯТЬСЯ ВІЛЬНОГО СЛОВА

Варшавська україномовна газета „Наше Слово" з 8-го березня 1959 р., ч. 10, помістила листа Антона Гуртака в якому читаємо: „Разом з ось цим листом посилаю Вам „Інформаційний Бюлетень", якого я одержав листом з Америки. „Бюлетень" цей виданий Генеральним Секретаріятом Української Визвольної Ради", про яку я досі ніколи не чув і не знаю, кого вона хоче визволяти... Ми живемо собі тут спокійно і зовсім не потребуємо їх непрошеної опіки. Вони видно хочуть втягнути нас в якесь нещастя і тому шлють ці свої брехливі бюлетені". — В редакційній замітці „Наше Слово" пише: „Недобитки української контрреволюції та українських спільників Гітлера, яких український народ давно вигнав зі своєї землі, чіпляються негідного провокаторського способу підступно висилати на адреси невинних людей свої бюлетені, друковані за гроші їх заокеанських панів, яким вони служать своєю рабською душею. Нашим читачам радимо, якщо б ще хтось одержав згаданий бюлетень, або щось подібне до нього, віддати його відразу по одержанні, покликавшись на нашу замітку, до найближчої Народної Ради".

На відносний запит редакції „Свободи" в Генеральному секретаріяті закордонних справ УГВР, його відділ преси й інформації подав слідуюче вияснення:

„Згаданий у варшавському „Нашому Слові" „Інформаційний Бюлетень" видає від кількох років Генеральний секретаріят. „Бюлетень" ставить собі за завдання інформувати українців поза залізною заслоною про події в світі й життя українців закордоном. При розсилці „Інформаційного Бюлетеня" адміністрація користується виключно тими адресами, які знаходяться в совєтській і сателітській пресі, а теж висилає їх на адреси совєтських і сателітських державних і адміністративних установ, до бібліотек і до газет. Про це виразно пишеться в „Слові до читача", що є поміщене в кожному примірнику і числі „Інформаційного Бюлетеня". Генеральний секретаріят уважає, що якщо у вільному світі нікому не заборонено слухати совєтське радіо, читати і передплачувати совєтську й сателітську пресу, то такі самі права повинні мати теж громадяни СССР й сателітських країн. Коли ж вони цього права не мають то це найкращий доказ, що в тих країнах нема одної з найбільше елементарних свобід — свободи думки і слова, що там бояться вільного, нецензурованого слова. Не маючи жадних арґументів, там поборюється це вільне слово „наймогутнішою зброєю" комуністів — лайкою і брехнею".

В Совєтах „регабілітовано" Миколу Вороного

Після регабілітації цілого ряду українських культурних діячів, знищених московським комуністичним режимом, особливо ж у 30-ті роки, востаннє „регабілітовано" теж — як „несправедливо забутого" Миколу Вороного, відомого поета-модерніста із ґенерації О. Олеся. Микола Вороний, нар. 1871 р., був автором збірок поезій „Ліричні поезії" (Київ, 1911), „В сяйві мрій" (Київ, 1913), „Євшан-Зілля" (Катеринодар, 1917), „Поезії" том. I. (Черкаси, 1920) і водночас із цим видатним театральним теоретиком і критиком. В рр. 1920-1926 перебував на еміґрації у Варшаві й у Львові, і в 1926 році вернувся на Україну, де перебував його син Марко, теж поет, відомий під псевдонімом Марко Антіох. В 1934 або 1935 році Миколу Вороного разом із сином заслано до концентраційних таборів, де вони обидва мабуть і загинули. Тепер київське Видавництво „Радянський Письменник" готує до видання в серії „Бібліотека Поета" книжку поезій Миколи Вороного, що мала б появитися восени ц. р. В повідомленнях про це видання, вміщених у каталогах московської „Международной Книги" й, хто допомагав знищити цього видатного поета, пишуть тепер, що Микола Вороний „це один із відомих поетів-модерністів початку XX ст." і що „не зважаючи на вплив декадентства на творчість Вороного, кращими своїми творами він близький радянському читачеві", як „талановитий перекладач „Інтернаціонала", „Марсельєзи", відомої революційної пісні „Червоний прапор". Водночас із цим стверджується, що „будучи близьким до ряду буржуазно - націоналістичних товариств, Вороний разом з тим, створив поезії, в яких висміяв український буржуазний націоналізм". Про те, що Вороний був репресований совєтським режимом і загинув на засланні, в цих повідомленнях не згадується. Передмову до підсовєтського видання поезій Вороного написав акад. О. І. Білецький.

Сподіваються захоплення влади в Іраку комуністами

Бейрут. — З столиці Іраку Багдаду раз-у-раз прибувають до сусіднього Ливану втікачі, чи видалювані з Іраку закордонні громадяни — дипломати, журналісти, богатші купці і інтелектуали. Всі одностайно стверджують, що в Іраку впливи комуністів щораз сильніші, вулиця опанована маніфестаціями і демонстраціями з комуністичними аранжерами, робітничі юнії та організації молоді цілком підпорядковані комуністичному проводові. За твердженням преси в Сирії, військовий губернатор Іраку, Ахмед Селех ель-Абді, як замало комунофільський, має бути заступлений комуністом. Міністер плянування Гуссейн Яміль призначений амбасадором до Ірану. Плянується збільшити скількість міністрів в уряді Іраку. Після їх призначення прем'єром ґенералом Кассімом стане остаточно ясно, наскільки режим в Іраку опинився в руках комуністів. Остання надія ще на особу самого Кассіма, який нібн все ще є прихильником „невтральности" та противником комуністичної диктатури, але водночас в Бейруті твердять що в іракській армії має бути переведена дальша „чистка" серед старшинського корпусу.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Господарська Рада УККА** відбуде своє чергове засідання в суботу 25-го квітня 1959 р. о год. 10-ій перед полуднем в домівці УККА. (302 Вест. 13-та Вул. Ню Йорк). На порядку нарад дуже важливі справи, що вимагають приявности усіх Членів Г. Ради.

● **На Літературному Вечорі ЛМКлюбу в Ню Йорку**, що відбудеться в п'ятницю дня 24-го квітня ц. р. п-і Лідія Крушельницька читатиме драму Ірини Шуварської-Шумилович п. н. Євген Ярач. Це траґедія з життя мистців у їх відношенні один до одного і людей іншого світу до них. Початок о год. 8-ій вечора.

● **Доповідь проф. Михайла О. Вступова**, президента УВАН у ЗДА, на тему „Дальші зміни в совєтській політиці ґенетики" надрукована в „Газеті довідок" („Референс Пейпер"), що її видає Інститут для вивчення СССР у Ню Йорку. В доповіді з'ясована сучасна ситуація в совєтських наукових колах, яка створилася внаслідок суперечностей викликаних у зв'язку з ґенетичними теоріями Трохима Лисенка.

● **Українське шпитальне Т-во ім. св. Андрія в Торонті** закупило нещодавно шпитальний будинок при вул. Ґотік у районі Гай Парку й перебудує його на перший український шпиталь у Торонті. Управу цього шпитального Т-ва очолюють мґр. Василь Гультай — голова й мґр. Ярослав Спольський — секретар. Перший український шпиталь у Торонті буде відкритий у найближчому часі.

● **Мазепинську Ювілейну Виставку** влаштовує Український Народний Дім у Торонті при співпраці д-ра Василя Луцева, автора багатьох праць про Мазепу і дослідника Мазепинської Доби. На виставці будуть показані яких 200 експонатів із життя і діяльности Гетьмана Івана Мазепи, м. ін. його портрети, письма й універсали у фотокопіях, пам'ятки з його часу і література про нього. Виставка буде відкрита в днях 24 - 26 квітня ц. р. від год. 10-ої ранку до 10-ої вечора.

АНГЛІЯ В'ЯЖЕ ОБМЕЖЕННЯ АРМІЙ В ЕВРОПІ З ПЛЯНОМ З'ЄДИНЕННЯ НІМЕЧЧИНИ

Лондон. — Під кінець нарад так званої діючої групи чотирьох держав — ЗДА, Англії, Франції і Західньої Німеччини, — себто дипломатів що виготовляють детальний плян одностайної тактики Заходу на найближчій конференції міністрів закордонних справ 11-го травня ц. р. в Женеві, — Англія представила змодифікований проєкт контролі й обмеження збройних сил в середній Европі з одночасним поступом в ділі з'єдинення Німеччини. Англійський прем'єр Мекміллен зараз після повороту з Москви поручав дебатувати над обмеженням збройних сил і родів зброї в центральній Европі, як над способом, що відпружив би міжнародну атмосферу, бо нібн заспокоїв би Совєти, що бояться відбудови німецької збройної сили. ЗДА, Франція і Західня Німеччина були насторожені до того пляну, лякаючись, чи він не послабив би сили Північно-атлянтійського бльоку і тим самим не перехилив теперішній „балянс збройних сил" в Европі у користь Совєтів. Англія, не відмовившись свого давнього пляну, змінила його настільки, що пропонує, що інспекції і контролі підлягали б однаково західні, як совєтські збройні сили в умовленому обширі середньої Европи. Воно виключило б можливість несподіваної атаки з будь-якого боку. Та інспекція і контроля була б застосована напр під час військових маневрів в східній чи західній Німеччині: приявність на таких маневрах високих військовиків з противної сторони — від НАТО у східній Німеччині та від Совєтів у Західній — виключила б можливість перевести нишком концентрацію військових сил для проведення несподіваної аґресії. Англійці пропонують, щоб водночас нав'язано на технічному рівні „контакти" між двома частинами Німеччини та щоб довгими і затяжними переговорами ступнево осягати ціль — з'єдинення Німеччини. Західні союзники Англії буцімто не захоплюються цим пляном, вказуючи головно на засадничу нехіть Совєтів погодитись на будь-яке інше з'єднання Німеччини, як тільки хіба на базі її повного скомунізування. Однак англійці настоюють, що в усякому випадку треба „пробувати" і треба терпеливо переговорювати з большевиками, в твердій надії, що в тих переговорах помалу можна буде наближуватись до з'єдинення Німеччини з одночасним підписанням такого загально-европейського пакту безпеки, який загарантував би Совєтам, що нічого їм боятися нового наїзду збоку наново узброєної з'єдиненої Німеччини. Над цією самою широкою проблемою Німеччини нараджуватимуться комуністичні міністри закордонних справ у Варшаві 27. ц. м.

В Альжирі продовжується терор під час самоуправних виборів

Альжир. — Протягом цілого теперішнього тижня ідуть в Альжирі вибори до міських і сільських рад і водночас мусульманські націоналісти ведуть терористичну акцію, щоб відстрашити автохтонне населення від участи у виборах. До цього часу згинули в цій хвилі революційного терору найменше 16 осіб а коло 70 було ранених. В самому Альжирі французькі колоністи-екстремісти, що виступають за повну асиміляцію альжирців, понесли виборчу поразку, бо вибрали тільки 14-ох міських радних, 14 мандатів дістали льояльні де-ґолісти, а величезну більшість люди, які пропаґують розв'язування практичних справ в управлінні містом, незалежно від політичних спорів.

Королева-мати Єлисавета і княжна Марґарита будуть у Папи Івана XXIII

Рим. — У Римі перебувають тепер англійська королева-мати Єлисавета і княжна Марґарита, які прибули з „неофіційними" відвідинами, проте з очевидною місією скріпити англійсько - італійські взаємини. Передбачено, що протягом 5-денного перебування у „вічному місті", вони будуть на прийнятті в президента Джованні Ґронкі та на авдієнції в Папи Івана XXIII. Англійські протестанти вже тепер реметують з приводу авдієнції обох названих членів королівської родини у Папи, дарма що офіційно сказано, що це „куртуазійні відвідини". Крім офіційних прийнять і авдієнцій, королева-мати і княжна будуть на різних мистецьких імпрезах і забавах, так, що на відпочинок — зауважує преса — не матимуть часу. В наступному році має приїхати до Риму королева Єлисавета з першою тамошньою офіційною візитою. Вона була на авдієнції у покійного Папи Пія XII в 1951 році, ще як наступниця престолу. В наступному році вона напевне буде прийнята Папою на спеціяльній авдієнції.

У СВІТІ

● **На південь від Сеулу**, столиці Південної Кореї, американський ракетний літак, що відбував вишкільний лет, вдарив у мешкальний дім. Згинув малий хлопчина, а його батьки, господарі цього дому, і сусідка, що прийшла в гостину, ранені. Пілот також важко ранений. Катастрофа сталась з невідомої причини.

● **В одному зі шпиталів північної Англії** стверджено, що вагітна жінка, яка в тому шпиталі перебуває, має породити сіямських двійняків. Рентґенологічним обслідуванням не вдалося виявити місця, яким немовлята зрослися. Надії лікарів на можливість операції, не вдалися: швидко після приходу на світ, сіямські близнюки зрослі спиною, померли.

● **Комуно - мадярська преса** таврує батьків, які виховують своїх дітей на романтичних повістях Валтер Скотта, нехтуючи твори Маркса і Леніна.

● **У Парижі** поліція, перевівши ревізії в готелях і приватних домах, виарештувала понад 1,000 альжирців. Після переслухання кількадесять осіб затримано під закидом участи в останніх численних актах терору супроти суперницьких груп альжирських мусульман в Парижі і супроти французів, що діли на тероні Альжиру.

● **У столиці Кенії, Найробі (Африка)** звільнено з в'язниці лідера терористичної організації Мав-Мав, Йому Кеньятту, який відбув п'ять років ув'язнення з 7-ох років, на які його засуджено. Кеньятта перейшов у Москві політичний вишкіл і довгий час керував організацією Мав-Мав. Жертвою фанатичного руху Мав-Мав упали тисячі англійців і чорних автохтонів. Кеньятта перебуватиме під строгим поліційним наглядом.

● **Стенлі Янкус**, фармер із стейту Мішиґен, нехтуючи призначену йому квоту, засівав більшу площу землі і продукував значно більше збіжжя, ніж було йому визначено. Його кількакратно карали за це. Коли висота кари дійшла до $5.072, його фарму продано з публічної ліцитації, а він купив квиток до Австралії і виїхав туди шукати кращої долі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗБІЛЬШЕНА РОЛЯ ПРЕЗИДЕНТА

Протягом останніх семи місяців відійшли з державної адміністрації цієї країни такі дві особи, які займали найбільш відповідальні екзекутивні становища і — за висловом американської преси — були „двома правими руками" Президента у внутрішніх і закордонних справах: асистент Президента Шерман Адамс і державний секретар Джан Фостер Доллес. До обох цих осіб Президент мав беззастережне довір'я. Завдяки цьому і завдяки своїм особистим кваліфікаціям вони здобули собі в урядовій верхівці ЗДА такі сильні позиції, що їх рідко коли мав будь-хто з їх попередників.

Шерман Адамс, колишній губернатор Ню Гемпширу, був головою штабу Білого Дому, координатором праці всіх секретаріятів і державних агенцій, фактичним шефом усього персоналу на державній службі, відповідальним водночас за зв'язок між Білим Домом і Капітолем, отож — за успіхи законодатних внесків Президента. Коли з початком літа минулого року у Вашингтоні вибухла „бомба" внаслідок того, що Шерманові Адамсові на одній конгресовій Підкомісії зроблено закид, що він брав дарунки від промисловця Бернарда Голдфайна і віддячувався йому протегуванням його інтересів, Президент заявив 18 червня мин. року: „...Я шаную його за персональну і службову чесність, — я потребую його". Все ж, Шерман Адамс, під натиском демократичної опозиції та публічної опінії, ба навіть частини республіканського проводу, що в особі Адамса добачав шкоду для Республіканської партії, зголосив 27-го вересня мин. року свою димісію. На його місце Президент призначив ген. Вілтона Б. Персона. Припущення деяких противників адміністрації Айзенгавера, що він, мовляв, не дасть собі ради без Адамса, головно в ділянці зв'язків із Капітолем, не здійснилось. Що більше: як твердять американські коментатори, през. Айзенгавер доказав, що він уміє краще проводити через Конґрес свої законопроєкти, ніж це робили до того часу його помічники під проводом Адамса. І коли за урядування Адамса вказували на нього, як на „незаступну людину", то після його відходу майже не відчулось його відсутности: сталося це тому, що Айзенгавер безпосередньо перейняв частину обов'язків Адамса на себе.

Те саме передбачається тепер з відходом Джана Фостера Доллеса, який вважається незаступимою людиною в ресорті закорд. політики. Між Айзенгавером і Доллесом була така одностайність поглядів на міжнародну ситуацію і на окремі міжнародні події, і Дж. Ф. Доллес користувався таким беззастережним довір'ям Президента, що він міг вирішувати найважливіші справи на власну руку, негайно й авторитетно, будучи слушно переконаний, що його діла й слова Президент апробує. І тому Доллес був одним із тих державних мужів, які творили історію. Він не зацукався загрозити комуністам війною в зв'язку з Квімоєм, Ливаном, а в останньому часі — західнім Берліном. Його гостро оспорювані вислови про „масову відплату" Совєтам на випадок нової агресії, чи про конечність риску з доведенням ситуації над „край війни", — ці його вислови набрали реальної міжнародної вартости. Тепер ніхто вже не квестіонує Доллесової тези, що найбільшою запорукою миру є свідомість Москви, що Америка не злякається війни в обороні принципів волі, загрожених новою комуністичною агресією.

Сила Доллеса полягала ще й в тому, що він так знав большевиків із власного безпосереднього досвіду, і мав такий хист у переговорах з ними, як мало хто інший із керівних державних мужів. Він працював у закордонно-політичній службі ЗДА за чотирьох демократичних державних секретарів, сам був державним секретарем протягом шістьох років і брав участь у безчисленних розмовах, нарадах, конференціях і з'їздах з комуністичними головачами. Він був майстром у переговорах з комуністами і знаменитим знавцем комуністичної теорії та практики. І большевики знали це, ненавиділи його, але й шанували, бо боялися його. І він мав через те величезний авторитет у цілому міжнародному світі.

Крістіян Гертер, при всіх своїх кваліфікаціях, при всьому своєму досвіді на американській державній службі, не має за собою згаданих двох найважливіших атутів Доллеса: свідомости, що за ним завжди і всюди стоятиме Президент, і досвіду з большевиками. І тому — як твердять американські знавці відносин — треба сподіватися, що тут знову „вскочить" сам Президент. Бо Айзенгавер знає большевиків куди краще з воєнних і післявоєнних років, безпосередньо зустрічався з ними безліч разів і пізнав особисто „техніку" забріханої совєтської дипломатії. Крім того, Айзенгавер разом з Доллесом формулював американську політичну філософію щодо міжнародного комунізму. Пишучи про все це „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" приходить до висновку, що совєтські лідери, сподіваючися „пом'якшення" американської політики після відходу Доллеса, можуть зазнати прикрої несподіванки: що вони зустрінуться з політикою, керованою особисто Д. Д. Айзенгавером, який знаменито знає московські методи.

ЕКОНОМІЧНЕ ПОЖВАВЛЕННЯ

Нюйоркська біржа вже кілька днів нотує підвищення цін на акції внаслідок пожвавлення руху в економіці держави. Збільшується продукція нафти і автомобілів, зростає рух товарів на залізницях, дорожчають промислові уділи. З усіх 1,228 родів вартісних паперів ціни на 517 родів збільшилися протягом одного дня, а 248 родів залишилися без змін і тільки на 463 роди дещо впали. Протягом того ж дня осягнено 81 рекорд у збільшенні цін на акції. Економічний референт щоденника „Ню Йорк Таймс" Биртон Крейн ствердже, що 50 головних акцій на нюйоркській біржі дійшли до рекордової висоти, на 9 відсотків більшої від попереднього економічного буму в 1956 році і на 1,038 відсотка більше від часу економічної депресії в 1932 році.

Повищий оптимістичний звіт біржі потверджують також інші економічні й промислові агенції та станиці. І так, Банк Федеральної Резерви в Ню Йорку повідомляє, що значно пожвавився рух на грошовому ринку. Великі банки в цьому місяці мусіли збільшити свою заборгованість у Федеральній Резерві на 110 мільйонів долярів, а в цілій країні це збільшення в одному тижні становило 170 мільйонів. Крім того нюйоркські банки позичали ще гроші з федеральних фондів (резерви, які банки на випадок потреби позичають одні від одного). В одному тижні позички на ведення підприємств збільшилися на 41 мільйон долярів, а в тому самому тижні 1958 року вони зменшилися на 61 мільйон. Банкові клірінги (розрахунки через зарахування взаємних вимог, зобов'язань без оплати готівкою) також значно збільшилися.

Для росту економіки країни важливим є збільшення грошових вкладів в інвестиції, бо це є запорукою довшої господарської звишки. — Видавнича Компанія МекГро-Гілл, яка протягом 12 років публікує свої фінансово-економічні звіти і передбачування, твердить, що цього року видатки промисловців на фабрики зростуть на 7 відсотків в порівнянні з 1958 роком. В 1959 році видатки на інвестиції мають виносити 34,209,000,000 дол., а минулого року вони становили тільки 32,091,000,000 долярів. Видатки на інвестиції мають збільшитися і в 1960 році, і аж в 1961 і 1962 вони мали б дещо послабитися. — МекГро-Гілл передбачає, що підприємства видадуть дві третини зі своїх інвестиційних капіталів на модернізацію перестарілих фабрик і машин, і тільки 35 відсотків на поширення та розбудову нових фабрик.

Про економічний бум свідчать також звіти про рух у торгівлі. Рада Федеральної Резерви звітує про те, що департаментові крамниці в тижні, який закінчився 11-го квітня, продали на 18 відсотків товарів більше як в тому самому часі минулого року. У всіх районах було збільшення продажу, а у Филаделфії це збільшення становило аж 31 відсоток. Про це збільшення руху в департаментових крамницях свідчить таке зіставлення: Індекс проданих товарів у тижні, що закінчився 11-го квітня 1959 р., виносив 130 відсотків (за порівняння приймаємо стан з 1947-1949 років, коли той індекс виносив 100), в тижні, що закінчився 12-го квітня 1958 — 110 відсотків, а в тижні перед 13-им квітня 1957 — 131.

Крайова Корпорація Молочних Продуктів відбула річні збори, на яких ухвалено підвищити дивіденди уділовцям, бо продаж товарів у першій чверті цього року збільшився до 362,826,000 долярів, а минулого року в тому самому часі — молочних продуктів в цій корпорації продано на 358,380,000 долярів. Чистий прибуток виносив — 9,840,000 долярів, а минулого року в перших трьох місяцях — 9,047,000.

Зросла навіть консумпція старого заліза та сталевого лому, яких зужито в березні 2,321,000 тонн, а в лютому їх уживаних металів запотребувано 2,088,000 тонн. Можна б продовжувати подібні звіти, але вже й з досі поданого видко, що економіка ЗДА збільшується, і цей її ріст іде швидким темпом, як ще недавно передбачали.

Ріст економіки в першій чверті цього року дає запоруку, що це поліпшення триватиме не тільки в цьому році, але і в 1960-му. На ці оптимістичні передбачування її ріст іде швидким темпом, дозволяють такі факти:

1. Збільшуються інвестиції в промислові підприємства, головним чином у такі, які продукують тривкі товари.

2. Промислова продукція постійно збільшується, і це збільшування виявляє ознаки дальшого росту.

3. Збільшуються видатки консументів у всіх ділянках економіки.

4. Є оправдана надія, що число безробітних поволі буде зменшуватися, хоч немає виглядів на те, щоб безробіття перестало бути економічною проблемою в цій країні, в якій безробітні були навіть під час другої світової війни тому, що фахові робітники не хочуть братися за нефахову роботу.

5. Теперішній стан будівельного промислу вказує на те, що цей промисл цього року встановить новий рекорд своєї активности.

6. Вже тепер можна твердити, що цьогорічні особисті прибутки і прибутки корпорацій стоятимуть на рекордовій висоті.

7. Кошти прожитків в останніх двох попередніх місяцях виявляли стабільність. Як буде в наступних місяцях, ще сказати не можна, бо деякі робітничі спілки мають укладати цього літа нові контракти з працедавцями. Але можна передбачати, що індекс цін не буде надто змінюватися, хібащо аж в останній чверті цього року.

Все це свідчить про те, що ЗДА знаходяться на шляху до нового економічного пожвавлення, так званого буму, який зможе потривати аж до 1961 року, або й довше, якщо чинники, відповідальні за економіку держави, дбатимуть про те, щоб економічні цикли звишки і знижки проходили без поважних струсів.

БУВАЄ ТЯЖКО...

Буває тяжко впорожні,
Буває легко з тягарами...
Тягар душі — мої пісні —
Мені буває легко з вами.

Я з вами в гору піднімусь —
І по дорозі не спочину.
Я з вами в горі засміюсь —
Ніхто не знатиме причини.

Моя причина — при мені,
А я — при людях,
з їх думками...
Буває тяжко впорожні,
Буває легко з тягарами.

ЛІНА КОСТЕНКО

І. Світ

ПРО КРАЇНУ ЛЯМ

До 20-го століття Тибет був оповитий серпанком таємничости. Лише поодинокі чужоземці мали можливість побачити ту країну на власні очі.

Уперше до Тибету, загубленого між найвищими горами землі — Гімаляями та Каракорумом й Куен-луном, в долинах, на страшенній височині, в 1661 р. прибули два европейські мандрівники-ченці Грубер та Дорвіл, але дозволено їм там бути лише два місяці. Після того минуло багато років, і тільки в минулому столітті кільком мандрівникам пощастило побувати в забороненому для чужинців столичному місті Тибету — Лхасі.

У нашому сторіччі таких мандрівників було більше. А в 1904 р. Тибет відвідала англійська військова експедиція.

У країні лям, Тибеті, майже третина населення належить до чернечого стану і від давніх часів панувала там релігійна влада. За часів Чінгіс Хана, а потім манджурських імператорів, від 17 до 18 століття Тибет був окупований. Номінальну окупацію Тибету в 1912 р. перевів китайський уряд, представлений там дипломатичною місією. Але всякого роду спірні питання між Китаєм і Тибетом полагоджували тоді англійці, які мали там великий авторитет.

Так було до 1950 р. коли Тибет окупували китайські комуністи. Але духа свободолюбного народу вони не вбили, — він залишився вірний тисячолітнім традиціям та своїй вірі — лямаїзмові.

Лямаїзм, започаткований ченцем і вченим Падма-самбгавою („народжений з лотуся") десь у 770 р. нашої ери, є віткою буддизму, яку називають Магаяна. Від буддизму він відрізняється тим, що визнає Бога, як начало всього сущого, тоді як буддисти від Бога не відмовляються, але й не говорять про Нього, бо, мовляв, ніхто не може Бога пізнати і бачити, а тому ліпше шукати спасіння в цьому, повному гріхів та спокус світі.

Лямаїзм — дуже сильна релігійна організація, з детально розробленими ритуалами та звичаями. Література лямаїзму охоплює понад тисячу праць, кругло 100,000 сторінок, не рахуючи коментарів.

На чолі лямаїстської ієрархії стоїть Даляй Ляма, якого вважають за живого Будду. Після смерти кожночасного Даляй Лями — лями з Лхаси їздять по всій країні і шукають хлопця, який народився в той самий день і, в тій самій годині, коли Даляй Ляма помер. Такий новонароджений хлопчик стає новим Даляй Лямою, бо він, згідно з вірою лямаїстів, дістав душу померлого Даляй Лями.

Сучасний Даляй Ляма є високо освіченою людиною, про якого багато писалося. Зокрема образ його докладно описаний двома мандрівниками, що прожили в Тибеті багато років і приватно запізналися з ним, його родиною та оточенням.

Примітивно озброєна тибетська армія, не змогла відперти наступ червоної армії в 1950 р., і Даляй Ляма змушений був згодитися на введення постійного китайського гарнізону. Після того він залишився тільки релігійним авторитетом. Червоні китайці стараються зліквідувати традиції та віру тибетців, і це спричинялося до постійних сутичок та конфліктів, які досягли в останніх місяцях розміру повстання.

На жаль, надзвичайна трудність сполучення не дає можливости мати докладні і своєчасні інформації про події в Тибеті. Є лише кілька стежок, якими можна перейти Гімаляйські гори з Індії або Пакістану. Також дуже трудний шлях від Совєтського Паміру та Туркестану. Від китайських земель сполучення ліпше, і комуністи побудували тепер в Тибеті кілька летовищ.

Чутки про зудари повстанців з китайськими військами кружляють уже давно, але тільки тепер набрало все те конкретного характеру повстання. Джерелом більшости інформацій є втікачі, що знаходять собі притулок у північній індійській провінції Сіккім. Делегація цих утікачів недавно відвідала прем'єра Індії Неру і просила у нього інтервенції в справі Тибету, а передусім їх духовного провідника Даляй Лями.

Прем'єр Неру виступив в індійському парляменті з роз'ясненнями і ствердив, що збройний зудар у Тибеті таки був, бо кулі вдаряли навіть у будинок індійського консуляту. Від дискусій на цю тему він відмовився, бо то, мовляв, внутрішня проблема Китаю. Ось так виявляється „невтралізм", який є основою політики багатьох новопосталих незалежних держав.

А проте Неру, вихованець Ганді, змушений був вислати до Пейпінгу телеграму з просьбою ґарантувати безпеку для особи Даляй Лями, з уваги на культурні та релігійні традиції, в яких живуть тибетці та які зв'язують Індію і Тибет. — Даляй Ляма, заявив Неру — має велику пошану серед нашого народу". — В цій телеграмі Неру звучать певні нотки затурбованости, бо для лідера Індії передусім важливі духові цінності, що їх послідовно нищить комунізм. Даляй Лямі, тим часом, пощастило втекти до Індії, де він і дістав право азилю.

Одною з причин збройної боротьби тибетців є також колоніяльна політика червоного Китаю, який висилає у Тибет — так само як до Сінкіянгу та інших віддалених провінцій, десятки тисяч поселенців (свого роду хрущовські переселенці на „цілинні землі"). Нужденні китайські селяни, що оселюються в родючих долинах Тибету, витискують автохтонів з їх прадідівських садиб. Ніколи за всю історію Тибету такого не бувало, і тому зрозуміло, що найбільш свободолюбиве плем'я Хамбає, яке займається скотарством, взялося за зброю. В кінці минулого року були відомості з Індії, що внаслідок збройних сутичок згинуло 50,000 китайських вояків та 15,000 тибетців.

Червоні, безперечно, застосовують і літаки й іншу модерну зброю проти тибетських селян і примусять нові десятки тисяч утікачів шукати притулку в Індії, в тій самій провінції Сінкім, де вже оселились перші хвилі еміґрантів

Події в Тибеті викликають у провідних політичних колах Індії чимраз більше занепокоєння.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини

Юрій Таркович

ВИЗИСК ЖІНКИ В СССР

У дуже багатьох випадках твердження совєтської пропаґанди треба розуміти якраз навиворіт. Це стосується, зокрема, долі жінки в СССР, якою комуністична влада так нібито дуже опікується. Рік-у-рік, передусім у так званий „День жінки", в СССР широко описується, що виключно завдяки совєтській владі жінку звільнено з рабських кайданів, що вона будує соціялізм і т. д. При таких нагодах витягується на світло денне прерізні закони, видані за останніх 40 років на охорону жіночої праці.

Ось, наприклад, у „Кодексі про працю", виданому в 1930 році, в уступі 13, статті 129, виразно сказано: „Забороняється використовувати жіночу працю в тяжких і шкідливих для здоров'я підприємствах і копальнях". Інша офіційна постанова з 14 серпня 1932 року забороняє використовувати жіночу працю для перенoшення тягарів, важчих за 20 кілограмів. Далі знаходимо постанову, яка забороняє жіночу працю використовувати для варення асфальту, топлення сталі тощо. Ці закони і постанови є важними й сьогодні і совєтська пропаґанда на них весь час покликується, хвалиться ними перед закордонними відвідувачами і оперує ними у вільному світі, навіть в Об'єднаних Націях.

Десятки років проминули від того часу, коли ці закони і постанови увійшли в життя. Тепер на Заході дехто повірив у те, що в СССР таки стало краще жити, режим став нібито більш людяним, як був за Сталіна, і що Хрущов, хоч комуніст і диктатор, але більше дбає за людину. Не будемо входити в подробиці таких тверджень і заперечувати їх, але вкажемо на приклади, що сьогодні, так само, як за Сталіна, режим визискує жінку, змушує її виконувати працю, заборонену законами. Ось що читаємо в совєтській пресі:

Московська „Літературна Газета" з 12 квітня 1958 р. пише, що за ініціятивою однієї з бригад у вугільній копальні „Шахтарі видобувають вугілля понад плян, і це повинно приспішити вихід жінок з підземних робіт." З цього виходить, що ще минулого року жінки працювали у копальнях вугілля. Жінки, які працюють не як шахтарі, але на іншій, нібито легшій праці, також не можуть подякувати Хрущову за полегшення свого життя. Ця сама газета далі пише, що прибиральниця повинна кожного дня замести вугляний порох з понад тисячі квадратових метрів площі. Можемо собі уявити, що для здоров'я жінки означає вугляний порох, що є часто шкідливішим, як сама праця в шахті.

Як сказано, жінкам заборонено працювати при варенні асфальту, але ця сама московська газета признає, що жінки часто-густо цю працю мусять виконувати нарівні з чоловіками. Крім того з тої ж газети довідуємося, що жінки мусять працювати, як носії цегли, наладовувати і виладовувати з вагонів кокс, бетон і навіть залізничі рейки, які напевно важать більше як допущених законом 20 кг.

Важко сказати, скільки жінок виконують важку, мужеську працю в СССР. В кожному разі є їх сотки тисяч, якщо не мільйони, коли взяти до уваги, що минулого року аж 53% всієї робочої сили в СССР становили жінки. В царстві Хрущова є тепер 85 мільйонів працюючих, отже понад 40 мільйонів жінок в СССР десь працює. Відсоток працюючих жінок в СССР — найбільший у світі. Праця жінки на шахті, при варенні асфальту чи в копальні, це ще не все. Після цієї праці чи перед працею вона ще мусить вистоювати в довжелезних чергах, щоб щось дістати з харчів, мусить варити, пекти, доглядати дітей.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО РЕПОРТАЖ „ЦЕ ТВОЯ КРАЇНА"

В своїй статті про побут в скелястих горах Америки п. н.: „Це твоя країна", поміщеній в „Свободі" з 17 квітня 1959 р., пише п. Софія Парфанович м. ін.:

„Я мала їхати з панством Фредеріксон, що так добре знають про Україну, бо їх кузен писав вступ до перекладу історії України на англійське (?)".

Якщо дозволите відповісти на знак запитання авторки, то твердження пп. Фредеріксон правильне, бо завдяки видатній помочі УНСоюзу появився англійський переклад т. зв. малої „Історії України" проф. Мих. Грушевського ще в 1941 році п. н.:

"History of Ukraine" by M. Hrushevsky, edited by O. J. Frederiksen, New Haven, Conn., Yale University Press, 1941.

З уваги на те, що початки нашої історії мало знані навіть для фахівців по історії, зданих виключно на іншомовний матеріял, який або елімінує нас, або ласкаво допускає в характері другорядного партнера в тім періоді, наявність англійського видання хоч би т. зв. популярної історії проф. М. Грушевського являється цінним придбанням.

З. Н. — Вашингтон, Д. К.

Поляки дізнались про заборону Папи голосувати за комуністів

Варшава. — Комуно-польський офіціоз „Трибуна Люду", промовчавши протягом кількох днів затверджене Папою Іваном XXIII рішення Святішої Конґрегації про заборону католикам голосувати за комуністичні виборчі листи і за таких кандидатів, які є спільниками комуністів, принесла в мин. суботу 18 ц. м. вперше вістку про це, зацитувавши водночас атаку комуно-італійського щоденника „Ль Уніта" проти Ватикану. Від себе „Трибуна Люду" зауважує, що заборона Ватикану не стосується Польщі і поляків. Західня преса коментує, що ця справа стане актуальна в Польщі в найближчих виборах у 1961 р. В останніх виборах режим Гомулки „переміг" тільки тому, що католицькі виборці — за вказівками від своєї єрархії — не скреслювали на одинокій виборчій листі комуністичних кандидатів.

Д-р Володимир Галан,
Президент ЗУАДК

БРАТ БРАТОВІ

(1)

(Із звіту на Загальних Зборах Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, що відбулися у Филаделфії 27- і 28-го вересня 1958 р. Подані в цьому звіті головніші факти і вияснення друкуємо для загальної інформації саме тепер, з уваги на традиційну у Великодньому часі акцію збірки „Писанки" на харитативну акцію ЗУАДК).

Останній період праці

Останній період нашої праці почався від П'ятих Загальних Зборів, що відбулись 12 листопада 1955 року у Филаделфії. На тих Зборах ухвалено резолюції, в яких Загальні Збори доручили новій Управі такі три головні завдання:

1. Докласти всіх зусиль і використати всі можливості для дальшої всебічної розбудови і скріплення ЗУАДКомітету в найкращому інтересі цієї країни, українського народу і всього миролюбного людства, а зокрема в інтересі українських жертв другої світової війни.

2. Докласти всіх зусиль і використати всі можливості для завершення переселенчої акції, розгорнення і стабілізації постійної опіки та допомоги всім тим, які такої опіки і допомоги потребують або можуть потребувати без уваги на їх походження, місце перебування, політичні переконання або церковну приналежність.

3. Закликати американсько-український загал одностайно підтримати всіми своїми силами морально й матеріяльно ЗУАДК і всі його акції.

Ці дуже загальні доручення П'ятих Загальних Зборів ЗУАДКомітету визначили нашу діяльність в останньому періоді.

Хоч у резолюції доручено нашій Управі завершення переселенчої акції, саме переселення було найважливішою частиною діяльности нашої установи в останньому періоді.

Переселення

Переселенчий закон Акт Допомоги Втікачам — Рефюджі Риліф Акт, що його ухвалив Конґрес у 1953 році, дав змогу переселити до ЗДА 214,000 утікачів і виселенців з різних країн Европи й Азії. Хоч закон ухвалений був ще в 1953 році, головна переселенча акція припала на роки 1955 і 1956, а далі до половини 1957 року. Як видно із звідомлення на попередніх, П'ятих Загальних Зборах ЗУАДКомітету 12 листопада 1955 року, ЗУАДК до того часу зробив лише початкові заходи, а саме перевів реєстрацію аплікантів на переселення і здобув та виготовив для верифікації першу частину ашурансів. На той час було понад 5 тисяч зголошених на переселення аплікантів і лише 1430 виготовлених ашурансів. Закон RR-1953 давав змогу переселитись і давнішим еміґрантам і новим втікачам з-поза залізної завіси, для яких спеціяльно закон був схвалений.

На основі цього закону ЗУАДК виготовив ашуранси для 2,918 родин уже до 1956 року, коли закінчувався реченець внесення ашурансів для верифікації їх у Державному Департаменті. У звітовому часі виготовлено більшу частину ашурансів, та й тих трудніших ашурансів. Бо коли перші ашуранси були переважно виготовлені родинами аплікантів, то для пізніших аплікантів, які не мали нікого з родин у ЗДА, ЗУАДК мусів підшукати спонзорів і подбати про приміщення та працю для аплікантів. В цілі здобуття спонзорів відбулись у 1956 році віча ЗУАДКомітету в різних місцях скупчення українців у ЗДА. Треба ствердити, що ЗУАДК вислав ашуранси для всіх аплікантів, зголошених на переселення в наших европейських станицях. Не було ні одного випадку, щоб зголошений аплікант залишився без ашурансу. В деяких випадках використано заступні ашуранси, тобто ашуранси тих аплікантів, які не дістали віз (головно з уваги на стан здоров'я).

Закон RRA-1953 відносився до Німеччини, Австрії і країн НАТО. Головна маса аплікантів на переселення була в Німеччині і почасти в Австрії, Бельгії і Франції. Ми мали переселенчі справи в Голляндії, Швеції, Данії, Італії, Греції і в Англії. У Німеччині, Австрії, Франції і Бельгії наші справи вели наші станиці, в інших країнах Централя стояла в безпосередніх зв'язках з американськими консулятами.

Для країн НАТО, в тому числі для Франції і Бельгії, призначено законом відносно невелике число віз. Тому не всі наші апліканти могли дістати візи в рамах закону RRA-1953. Але їхні справи полагоджено за постановами загального іміґраційного закону; багато з них вирішується тепер на основі переселенчого закону з 11 вересня 1957 року, який приніс деякі полегші в переселенні.

Для Німеччини й Австрії практично не було обмежень у переселенні, і в остаточному розрахунку не використано всіх призначених законом для тих країн віз.

ЗУАДК, як урядово визнана агенція, мав також деякі неукраїнські переселенчі справи, а саме займався переселенням італійців, словаків, білорусів, козаків і навіть греків. ЗУАДК мусів включитись також у велику акцію переселення мадярів після революції на Мадярщині восени 1956 року. Для переведення акції переселення мадярів був створений у ЗДА спеціяльний переселенчий табір у Кемп Кілмер, Ню Джерзі, де впродовж одного року ЗУАДК мав свою станицю. В цій акції ЗУАДК переселив 367 мадярських втікачів, між якими були й апліканти українського роду.

За національним розподілом ашуранси ЗУАДК дають такий образ: для українців 2,762 ашуранси на 6,620 осіб, для італійців відповідно 101-161, для словаків 51-74, для білорусів 2-6, для козаків 1-2, для греків 1-2. Разом 2,918 ашурансів для 6,865 осіб. Додатково треба подати 367 переселених мадярів, які не потребували формальних ашурансів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Роковини Т. Шевченка в Нюарку

Чоловічий хор „Трембіта" під диригентурою проф. О. Микитюка, на порозі ювілею 10-ліття свого існування і мішаний хор українсько - католицької церкви під диригентурою п. М. Добоша працюють вже довший час у дружній зі собою атмосфері. Виявом цього був спільно влаштований і заразом вдалий Концерт - Академія для вшанування 145-х Роковин від народження і 98-х Роковин смерти Т. Шевченка. Це свято відбулось 15-го березня у виповненій вщерть залі мистецької школи в Нюарку. Слід піднести признання п. М. Добошові, ініціяторові свята за те, що зумів зоганізувати численний хор, в якому разом побіч себе станули тут народжені і новоприбулі хористи.

Молодь місцевої української парохіяльної школи окремо відзначила Роковини Т. Шевченка 8-го березня в залі української централі. Праця у підготові свята була належно розподілена: о ф о р м ленням сцени занялися Преп. Сестри ЧСВВ, опрацювання програми було в руках п. М. Робак, учительки тої ж школи, муз. провід в руках пані Т. Богданської і п М Добоша (як дириґента). Свято було зовсім вдале і викликало у численних учасників гарне враження В програмі свята були: кромі відспівання обох гимнів, виступ шкільного хору, який відспівав „Заповіт" (Шевченка - Стеценка), „Україна" (Шевченка - Гайворонського); „Зоре моя вечірная" (Шевченка - Кошиця); „Летить галка" — народна пісня; „Доле ж моя" (Шевченка - Гайворонського). Деклямували учні: А. Попаца — „Заповіт" Шевченка (в англійській мові); Т. Равш — „Холодний Яр"; В. Шавденко — „Хіба самому написать". Виголошена ученицею О. Гординською святочна промова п. н. „Заповіт Шевченка та як як ми повинні виконувати його на чужині", це була найкраще опрацьована тема домашнього завдання.

29го березня парохіяни Української Православної Церкви св. Тройці в Нюарку окремо відзначили Роковини Т. Шевченка. Програма свята складалася з 30 точок. Кромі відкриття свята, двох гимнів, була доповідь проф. Б. Мартоса, 19 діточих деклямацій, два виступи церковного хору, який відспівав 6 пісень, три пісні у виконанні шкільного хору та дві пісні у виконанні в супроводі бандури п. В. Юркевича.

Цьогорічний карнавал в Нюарку відзначився кількома вдалими забавами. 10-го січня відбулись в Нюарку дві „Маланки". Одна традиційна, як і в минулих роках, влаштована місцевим Відділом „Самопомочі", друга місцевим Відділом СУМА. 17-го січня місцева Українська Студентська Громада влаштувала репрезентативний баль в залях Ессекс - Гавзу, про що була вже згадка у „Свободі". Заходом місц. кружка Пласт-Прияту відбулися 14-го лютого „традиційні вечерниці", на які прибули численні гості з Нюарку й околиці, а навіть зі стейту Конектикат. Атракцією тих вечениць і цим разом була презентація дебютанток. Підготова до такої атракції від ряду літ є в руках пані А. Хомової. Промова інж. Т. Дурбака, який представив зібраним гостям кожну дебютантку в товаристві батька, викликала на залі відповідний і зворушливий настрій. При звуках вальса оркестри Б. Гірняка дебютантки: Божена Сигалів, Агнета Галамай, Ляриса Роговська, Дарія Венке, Марія Кобилянська, Уляна Ковальська і Марія Радович пішли в танок зі своїми батьками, а по танку, крім подяки, дебютантки обдарували пані Хомову квітами. Гарний дохід з вечерниць призначив К р у ж о к Пласт-Прияту на купно пластового дому з площею в Нюарку. В карнавалі відбулись в Нюарку ще інші забави, влаштовані ОО Лемківщини, Відд. в Нюарку, об'єднаними хорами Укр. - Кат. Церкви і „Трембіти" та спортовий баль „Чорноморської Січі".

70-ий Відділ ОДВУ в Нюарку — це одна з організацій, яка змагається своєю діяльністю за передове місце з іншими організаціями на терені Нюарку. 8-го березня об'єднання влаштувало в домівці ОбВУА в Нюарку доповідь, яку виголосив полк. К. Дацко, один з організаторів УНА, перед численною авдиторією на тему „Українські збройні сили під час 2-ої світової війни". Цікава і речева доповідь викликала живу дискусію, в якій доповідач давав вичерпні і задовільні вияснення. Після доповіді був висвітлений цікавий д о к у м е н т а л ь н и й фільм „І-ша Українська Дивізія" з поясненнями побр. Д. Ліщинського. В суботу, 21-го березня об'єднання влаштувало святочні сходини, присвячені 15-им Роковинам смерти полк. Р. Сушка. Доповідачем був п. М. Бігун, який, як один із співпрацівників пок. полк. Р. Сушка у підпіллі ОУН, поділився із слухачами спогадами з того часу. Стебельський Мирон в доповненні прочитав спогади полк. А. Мельника про пок. полк. Сушка, а інж. Л. Савойка поділився із приявними на сходинах своїми спогадами з часів існування Корпусу СС-ів і співпраці з пок. полк. Сушком. На згаданих сходинах, крім численних гостей була приявною дочка пок. полк. Сушка — пані Овад.

Місцева українсько - американська щаднича і позичкова спілка „Тризуб" відбула в дні 21-го березня в залі української централі свої річні загальні збори. Відкрив їх президент п. М. Басараб. Опісля провід зборами перебрав проф. Т. Каськів, який, подаючи приявним членам порядок нарад зборів, в коротких словах пригадав історію та розвій установи від часу її заснування дотепер та уділив голос секретареві п-ві П. Цапові для звідомлення про діяльність банку за минулий рік до дня 28-го лютого. З його звідомлення довідуємося, що стан членства установи виносив останньо 1,965, а то: 1652 членів, які мають ощадності в банку і 313 членів, які користали з морґеджових позичок. Ріст банку піднісся в останньому році на 25%. Загальне майно банку виносить тепер 2,503,-510.00 дол. По дискусії і вияснениях наступив вибір 3-ох членів Дирекції (на всіх 9). Участь в голосуванні взяло 137 членів. Вибрані Т. Литвин, Ол. Лисак і Ол. Смаль.

Місцевий 28-ий Відділ СУА влаштував Свято Героїнь 5-го квітня в залі української централі. Того ж дня рано в місцевій укр. грек.-кат. церкві при Мортон Стр. відправив о. Іваночко по Богослуженні та по відповідній проповіді Панахиду за душі впавших за волю України Героїнь. Під час Панахиди співав чоловічий хор „Трембіта" під дир. п. М. Добоша. Опісля в приміщенні української централі влаштував цей Відділ СУА „Базар", з якого прибуток призначено на будову нової церкви. В год. 5-ій по пол. по піднесенні занавіси виднів на сцені портрет першої між Героїнями О. Басараб, а біля нього символічні горіючі смолоскипи. На сцену вийшла почесна стійка пластунок з вінком і завісила його при портреті під час співу пісні жін. хору цього Відділу „Ви жертвою в бою нерівнім лягли". Свято відкрила голова об'єднання пані А. Настюк, присвячуючи кілька слів упавшим героїням, а всі приявні на залі встали з місць і однохвилинною м о в ч а н к о ю вшанували пам'ять Героїнь. Опісля пані М. Мосора відчитала реферат про „жінок героїнь". Жіночий хор (18 осіб) місцевого Відділу СУА під дир. пані О. Согор - Тарнавської у гарних одностроях відспівав пісні: а) „Синя чічка" (Хмара - Гайворонський); б) „Ой пущу я кониченька" (зі солями пань: О. Бемко, З. Воробець і І. Гнатів); в) „Ой не зникли золотії терни" (Леся Українка - О. Колісниченко); г) „Зірвалася хуртовина" (муз. В. Витвицького). Пані Т. Богданська відограла на піяні „Момент розпачу" — М. Лисенка; „Етюд" — Косенка і „Рондо капрісіо". Пані О. Равш рецитувала вірш „Молитва в келії" уривок з Давидових псальмів. Співом пісні „Не пора" закінчилось це свято.

О. У.

Конференція в справах громадянства у Филаделфії

В новій та модерній школі для дівчат у Филаделфії при вул. Лоґан відбулася 7-го березня заходом „Реґіонального Відділу для натуралізації у Пенсилвенії", к о н ф еренція, завданням якої було подати учителям шкіл та представникам суспільно - громадських організацій ближчі інформації в справі одержання американського громадянства.

Зогляду на це, що Відділ „Самопомочі" від довгих років співпрацює з місцевим Дистриктовим Відділом Іміґрації та в міру потреби і можливостей допомагає громадянам вияснювати деякі скомпліковані справи при одержанні громадянства, ухвалено на засіданні Управи, що в тій нараді візьмуть участь голова Відділу д-р М. Ценко та член Контрольної Комісії д-р В. Пушкар.

У конференції взяло участь понад 50 осіб на чолі з дир. Іміґраційного Відділу та його заступником, начальником еґзамінаційного Відділу, представники Інтернац. Інституту з дир. п. Кампбел на чолі, головний еґзамінатор з Вірджінії, б. голова іміґраційного реферату при Палаті Адвокатів, а тепер секретар тої орґнізації на ЗДА, учителі американських шкіл, що викладають предмет про горожанські справи та представники деяких національних груп.

Референти в коротеньких рефератах з'ясували всі проблеми, що є важні для тих, що стараються та хотять одержати американське горожанство. Підкреслено з натиском, що одержав американське горожанство це не примус, але привілей, з якого кожний може скористати, якщо відповість вимогам закону.

Прелеґенти обговорили, які перешкоди можуть стрінути петентів, що старються про громадянство, як прим. коли хтось є понад рік за границею, то це перериває 5-річний привілей, потрібний для одержання горожанства, незнання англійської мови у слові і письмі (вимок для тих, що 24-го грудня 1952 . закінчили 50 років життя та мешкали в ЗДА понад 20 років, вони можуть одержати громадянство без складання іспиту — з того може скористати багато наших давних еміґрантів), умова недуга, попередна кара (особливо за деякі провини), приналежність до комуністичної чи фашистівської партії і тим подібне.

Звернули головно увагу на можливість користати з навчання англійської мови у численних публічних ш к о л а х (деякі вдень, а деякі вечером), з чого наші громадяни повинні масово користати, бо закінчення школи у значній мірі допомагає одержати громадянство (хоч би навіть хтось в тому часі не зовсім опанував англійську мову).

Кожний петент мусить мати двох свідків і то таких, що є вже громадянами ЗДА та знали петента найменше 5 років та стрічали його принайменше раз у місяць.

Коли хтось не здасть іспиту 3 рази в році, то повинен робити нову аплікацію.

Аплікацію можна вносити зараз по скінченні 5-ти літного побуту в ЗДА а найкраще 1—2 місяці по 5-ти літному періоді, бо деколи свідки не можуть докладно сдвердити на місяці чи на тижні 5-ти літного побуту і тоді треба б додаткових свідків, або довше чекати.

За дітей до 18 років батьки вносять аплікацію і вони не здають іспиту, а вже по 18 роках вносять аплікацію самостійно та мусять здавати іспити.

На нашу скромну думку наші громадяни повинні старатись мати а м е р и к анське громадянство, бо хоч засадничо навіть без нього кожний має майже рівні права та обов'язки (мусить прим. служити при війську та платити податки), то деколи вимагають горожанства для одержання праці у фабриках, що працюють для війська, негромадяни мають утруднення чи обмеження у виїзді за границю, а найважніше користати з допомоги з федеральних чи стейтових засобів — можуть лише особи, що: або скінчили 65 років життя, або мають американське громадянство. Знаємо з практики, що є багато наших громадян, що таких допомог потребують і не мають одної чи другої вимоги.

Микола Ценко

Московські й міжнародні комуністи прославляють Хрущова з 65-річчям

Москва. — Нікіта Хрущов скінчив 17-го квітня ц. р. 65 років життя. В той самий день совєтські газети подали про цю подію тільки невеличкі замітки, зате в два дні згодом вони оприлюднили довгий письмовий привіт, звернений до Хрущова та підписаний 22-ма найвищими совєтськими головачами. Вони прославляли там Нікіту Хрущова, як свого „старшого брата і приятеля, вірного наукам Леніна, видатного лідера комуністичної партії, Совєтського Союзу і всього міжнародного комуністичного та робітничого руху" Хрущов пребуває все ще на відпочинку над Чорним Морем. Між надісланими привітаннями є довга депеша від Мао Тсе-тунга, Лію Шао-чі і Чу Ен-лая, себто трьох найвищих „промінентів" комуністичного Китаю, від усіх комуністичних ватажків з цілого світу та між ними і від Тіта. Совєтська преса саме в його 65-річчя принесла велике оголошення про книжку Хрущова „Перемога у вільному суперництві з капіталізмом". Західня преса висловила у зв'язку з 65-річчям Хрущова та затяжним його перебуванням на відпочинку здогади, що здоров'я совєтського диктатора значно підупало.

Селепко Лавочка

Я І СТАРИННІ ГЕРОЇ

Хоч я відомий національний герой, але душа в мене дитяча, лагідна. Тому читаю „Веселку", зосібна про героя княжих часів Богуту; читю після вечері, у ліжку, бо відомо, що в нашої еміграції на першому місці є ковбаса, а на другому культура.

Сумно мені стало. Який же я герой у порівнянні з тим моїм предком! Він скакав на коні кілометрами, краяв гори мечем і так далі. Коли порівняти його до нас селепків-дивізійників, то ми наче мурашки, а наші вчинки, нуль, зеро. Не варті ми згадки у „Веселці", а тим більш ілюстрацій Петра Холодного і пера Романа Завадовича!

Заснув я. А коли прокинувся, відразу завважив, що я перемінився у Богуту. Підо мною шелестіла солома (замість м'якого матераца) а на столику лежала свитка з грубого полотна, штани і ремінець.

Я розглянувся. На землі біля ліжка стояли мої геройські постоли, на стіні висів залізний меч, а довкілля було чисто таке саме поле, як його рисує Холодний.

Увійшли два чоловіки у чудацьких одягах і поклонилися мені у пояс. Я відразу прибрав маніри багатиря - героя.

— Сендвічі і кава з молоком! — наказав я.

Чоловіки знову поклонилися.

— На каву, герою наш, треба ждати ще 500 років, а сендвічів теж нема, бо Колюмб ще не народився!

Мені принесли юшку в дерев'яній тарілці і шматок разового хліба.

Попоївши, я одягнувся. Стояв так неголений, не було дзеркала, щоб приглянутись собі, не знайшов я теж електричного контакту, щоб включити до нього мій електричний апарат до голення. Одяг був невигідний, грубий і шорсткий.

У другій кімнаті стояла миска з водою і малий рушник.

— А мило, забули? — подразнено промовив я.

— Мило? Нема мила, кажуть, що тільки за морями, за горами, варять його для багатіїв. Мені подали миску з піском, щоб протерти ним обличчя і руки.

Опісля рішив я розглянутися по місті. Зажадав ключа — принесли мені його: на подушці вагою з 7 кілограмів. Я спитав за каділяком. Не знали, що це таке. Тільки якийсь мудрець зарослий, з довгим нестриженим волоссям похитав головою:

— Як кажуть зорі, каділяк появиться не скоро. Більше тисячу років треба б тобі ждати!

Мені підвели коня, але, як усім відомо, їзда верхом мені не служить. Я зажадав повоза.

Під'їхав віз з тугими колесами. Я сидів на околоті сіна — і почалася страшна їзда по місті. Вибоїни такі, що я багато разів мало не випав з воза, а щоб об'їхати дві круті вулички — ми зужили годину часу. Моїм старим каділяком я вернувся б до замку за одну годину. З розтрясеними костями, із зболілими м'язами я доволікся до кімнати.

Пиво було не пиво і тепле, бо холодільні ще не знали. Захотів я довідатися, що нового у світі, але не було ні газет ні книжок. Тільки у кутку вежі під вікном сліпав якийсь монах і переписував подорож до Єрусалиму. За пів року списав досі ледве 4 сторінки.

Хотів написати листа до друзів у Филаделфії. Ні олівця, ні машинки до писання, ні паперу.

Нагло щось загриміло. Я кинувся до вікна. А мудрець сховав руки у рукави і промовив звільна:

— Наче труба вопіющая во время рати! Це гримають мечами у браму купці чужинці.

Значить, дзвінка при міській брамі не було.

Купці вже скажуть мені, що нового в світі. Були на конях і з возами, привезли оздоби для жінок. На продаж. Купували мед і віск. Їхали до Києва два роки з Арабії і вертатимуть знову два роки. Теж бизнез! А літаком я за пів дня подолав би!

Що робити? Хіба виглядати врогів? Меч був пощерблений і такий важкий, що я ледве його зрушив з кілка. Але ворогів на той час не було, усіх побив покищо Богута з „Веселки".

Я став нервовий, ходив з кута у кут, якесь подразнення охопило мене. Врешті згадав:

— Цигарки! — гукнув що сили.

Глибокий поклін і знову:

— Люлька буде за 700 років, а цигарки за 1,200.

Я посоловів. Як тут і з ким можна розважатися, повеселитися, а може і потанцювати!

Чоловіки похитали головами:

— Ми, мужі воєнні, що вечора розважаємося. П'ємо пиво і співаємо.

— А дівчата?

— Жіноцтво пряде у кухні. Не личить же лицарям заводити теревені з ними.

Вони завважали моє розчарування і потішили:

— За двісті років буде інакше. За двісті років заплаче Ярославна і співці запишуть її жалі і скарги!

Розболіла мене голова. Ні аспірини ні іншого засобу. Порадили стиснути голову долонями, а як не поможе, покласти вогкий платок.

На вечерю подали кашу. Ні шинки, ні шоколяди, ні бараболі, ні Коки Кола. Та безробітний живе краще, як такий славний герой. Може зателефонував би до кого?

— Телефонів ще не винайшли. А нащо їх врешті, і так усі лицарі сидять у замку. Дружина воєнна завжди є біля героя.

Я розлютився. Які часи! Без техніки, без радія, без телевізії. І без телефонів.

Мудрець віддув губи.

— Нема потреби лютувати. А от за тисячу двісті років і в Арґентині лютуватимуть наші люди, що не мають змоги мати телефонів.

Я закружляв по кімнаті.

— Що робити? Минає час, мінути йдуть на марне, нічого не дістьcя. Скільки можна б зробити, якби . . . :

— І що з того! — перебив мені мудрець. — Позаду нас тисячі років, а перед нами мільйони!

Я гукнув кулаком у стіл:

— Яка нісенітниця! — крикнув. З пересердя кинувся на ліжко.

Мудрець злякався і вийшов. За вилину появився інший старик з білим волоссям і глибоко запалими очима.

— Чаклун славетний, — прошепотів мудрець, — лікувати тебе буде.

Я мовчав у люті.

Чаклун витягнув до мене руки, наблизив свої долоні до мого чола і промовив до мудреця:

— В нього недуга така, незнана досі. Появиться у світі за багато багато років. Вона зветься поспіх.

І вийшов. А мудрець промовив до мене:

— Чого тобі спішитися, Селепку Лавочко! Жий собі серед нас помаленьки, молегеньки. І будь щасливий.

Я прокинувся. На вулиці шуміли авта. Заскреготіли гальми, дзенькіт, щось гримнуло, запищали голоси.

І таки я не знаю: Краще було колись жити Богуті чи тепер мені Селепкові Лавочці. Не знаю! Поспитаю у редакції „Веселки"!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВАШІНҐТОН, Д. К. — Т-во „Україна", Відд. 15, повідомляє, що Річні Загальні Збори членів Відділу відбудуться в неділю, 26-го квітня 1959 р., в год. 5-ій по пол., в залі „Конфедерат Гол" — 1322 Вермонт Евеню, Н. В. На порядку дня: звіти уступаючої Управи, вибір нової Управи та обговорення важливих справ, зв'язаних із діяльністю нашого Відділу. Присутність всіх членів на Зборах обов'язкова. Осіб заінтересованих справами забезпечення в УНСоюзі запрошується до участи. — Управа.

Посмертні Згадки

Марія КРОХМАЛЬНА, членкиня Б-ва св. о. Миколая, Відд. 167 УНСоюзу в Толідо, Огайо, померла 15-го квітня 1959 р., проживши 70 років. Покійна народилася в с. Богутин, пов. Зборів, Зах. Україна. Була вдовою та ближчої родини не мала. До УНСоюзу вступила 1938 р. Похорон відбувся 18-го квітня 1959 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Михаїла в Россфорді, Огайо, а опісля на вічний спочинок на цвинтар Calvary в Толідо, О. — В. її П.!
І. Кульматицький, секр.

Яким ДМИТРІВ, довголітній член Б-ва св. Йосафата, Відд. 217 УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., помер 3-го березня 1959 р., на 69му році життя. Покійний походив зі с. Копанки, повіт Калуш. Був добрим парафіянином і членом Укр. Амер. Клюбу. Полишив у смутку дружину, 2 доньки Панцьо і Ренґер, 1 сина і 4 внуків, які всі є членами УНСоюзу. Похорон відбувся 7-го березня 1959 р., з пох. заведення до церкви св. Йосафата, при участі Родини, Знайомих та Членів Відділу. Тлінні Останки зложені на Holy Sepulchre Cemetery. — В. Й. П.!
Ф. Голод, секр.

НАБІР ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ

У зв'язку з ювілейною кампанією УНСоюзу за приєднання нових членів у своє 65-річчя, Екзекутива УНСоюзу проголошує набір нових організаторів, постійних і часових, місцевих і крайових, на дуже корисних умовинах, не гірших, а часто кращих за ті, що їх пропонують інші забезпеченеві компанії. Крім заплати за кожного приєднаного члена, яка збільшається залежно від числа забезпечених і суми забезпечення, організатори одержують винагороду, згідно з домовленням. Крім організаторів, які присвятили б УНСоюзові ввесь свій час, працюючи на професійній базі, побажаними є також організатори, які працювали б тільки в часі вільнім від іншої праці, що ніяк не виключає дуже поважних заробітків. Організаційна праця для УНСоюзу дає виїмкові можливості додаткового, легкого заробітку для осіб, які є на пенсії.

Зголошуватися на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
81-83 Grand Street — Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4247. Тарзан діє...



На нещастя для тореґа він став жертвою Тарзана... І швидко покотився вниз!

— До драбини! — кричав мавполюд. Інші приєдналися до нього, натискаючи з напруженням...

І раптом драбина відвернулася, скидаючи напасників вниз!